

Carmen Gaztelu Eguren
Bergara, Gipuzkoa (1928)

Aurkibidea

Biografia

Ubera auzoko Egurbide baserrian jaio eta bizi da. Bergara aldeko kanta zaharren bilketa-lanean bere ekarpena oso garrantzitsua izan zen. 1983an egin zitzaion grabazioa eta honako kantak abestu zituen: "Dozenatxo bat bertso", "Unas canciones nuevas", "Kontxesiri", "Ikusten duzu goizean", "Ez dizut irekiko", "Maritxu nora zuaz", "Begira nago begira", "Maria Jesus", "Illobatxo bat besuan", "Txikitxo polit hori", "Gabon Gaboneta", "Hogetalagarrena" eta "Hator, hator". Grabazio berean Maria Luisa Alberdik beste hainbat abesti kantatzen ditu.

Zintak

BER-035

- **Proiektua:** Bergara inguruko kanta zaharrak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Urkiola, Argiñe
- **Data:** 1983-01-01
- **Iraupena:** 47 min
- **Euskarria:** Audio Analog

- **Kodifikatzailea:** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Transkribatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane
- **Emalea:** Urkiola, Argiñe

Pasarteak

1. "Dozenatxo bat bertso", Carmen Gazteluk abestuta

- **Erref:** BER-035/002
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:00:30. **Bukatu:** 00:02:20
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:

Aitari ikasitako bertsoak, "Dozenatxo bat bertso" hasiera dutenak, abesten ditu Carmen Gazteluk.

Transkripzioa

Dozenatxo bat bertso nahi nituzke jarri
jaietan kontatzeko entretenigarri
nere publikatzea izaten da sarri
alabantzak emanaz zenbait neskazaharri.

Neskazahar bat tentatzen hasi naiz lehenguan
izan ere halako polita zeguan
umil eta serio hitz egin genduan,
baiñan gusto guztiak ez dira munduan.

Hizketan hasi giñan biok goxo-goxo
ezkontzeko mandatu egin zidan atzo
leihotikan ujuka ama ta bi atso
ez dek harrapatuko uste bezin mantso.

Ama preparatu zan hasarrez betia
lehenbizko ujua "Zenbat dek dotia?
Hainbeste kostatako alaba maitia
lastima izango dek hiri ematia".

"Zure alabarentzat horrenbeste fama
Nik ez det sinistutzen [haizikan] darama
Zure baserrian nik egitia lana
izan liteke baiña ez det uste, ama".

"[Ez ahal dala uste det] horren errespuestik
atarramentu onik mutilzaharrak ez dik
nere alabak ez dauka ezkontzeko kezkek
hi ez bezelakuak [nahi ezta damazkik]".

2. "Unas canciones nuevas" bertsoak, Carmen Gazteluk abestuta

- **Erref:** BER-035/004
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:03:20. **Bukatu:** 00:05:22
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:

Euskara eta erdara nahasten dituen bertsoak abesten ditu Carmen Gazteluk.

Transkripzioa

Unas canciones nuevas nahi nuke kantatu
con la esposa mía zer zaidan pasatu
con un cortejo nuevo zidan eskapatu
aquella habrá creído ez dala pekatu.

Y yo dije por ella hospital batean
que no me visitara sendatu artian
que ya tenía otro bien bitartian
me dicen que anda fuera montaña partean.

Ama elgoibartarra ella de Orozko
neri eskapaturik con otro morrosko
zazpi urte pasa da que yo la conozco
por dónde anda ella nik ez dakit asko.

Los dos dicen que beben goizetik gauera
tres azumbres de vino edanda ohera
sin dormir en ayunas askoz baiño hobe da
la mujer que yo tenía bizi da honetan.

La mujer bebedora ez da emetatzen
tiene todos los vicios danak dauzka saltzen.

Con una cestilita besuan harturik
para [imitar] en casa erdi txoraturik
me dicen que anda fuera burutik altarik
pero aquella no tiene buruko faltarik.

Dejándole a su hija desanparaturik
con el [placiejo] ha ido [plagia] harturik
ay que mala tan falsa eduki nuan nik
en las tres provincias ez dau halangorik.

Teníamos una hija, nor ote zan aita?
como si fuera mía nik izan nun maita.

3. Umeak lokartzeko kantatu egiten zitzaien

- **Erref:** BER-035/006
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:05:40. **Bukatu:** 00:06:47

- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:

Umeak lokartzeko kumatxoa eragin eta kantatxoren bat abesten zitzaien.

4. `Kontxesiri´ kanta, Carmen Gazteluk abestuta

- **Erref:** BER-035/007
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:06:47. **Bukatu:** 00:07:54
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

<p>`Kontxesiri´, kanta ezaguna abesten du Carmen Gazteluk.</p>

Transkripzioa

Maite bat maitatzen det, maitagarria,
begi ederrak ditu, guztiz argia,
daukat urruti.

Baiñan ezin kendu det burutik
haren itxura.

Saldu ahal balitzake pisura
urrearen truke,
nork erosi faltako ez luke
Ja-jai..
nork erosi faltako ez luke.

Hogeita hamar leguz nago aparte
bitartean badaukat milloi bat ate
guziak itxirik.

Nahi arren ezin egon isilik,
beti negarrez
nere maite-maitiaren galdez
ote dan bizi

Nere bihotz-bihotzeko Kontxesi
Ja-jai..
Nere bihotz-bihotzeko Kontxesi.

Egunaz argi gutxi, gauian illun,
neretzat konsuelorik ez dago iñun.

5. `Ikusten duzu goizean´, Carmen Gazteluk abestuta

- **Erref:** BER-035/009
- **Iraupena:** 0:00:30. **Hasi:** 00:08:19. **Bukatu:** 00:08:49
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:

Ikusten duzu goizean kanta abesten du Carmen Gazteluk.

Transkripzioa

Ikusten dezu goizean
eguna argitzen danean
menditxo baten gainean
etxetxo txiki aurre-txuri bat
lau haitz haundiren erdian
iturritxo bat aldian
txakur txiki bat atean
hantxen bizi naiz pakean.

6. "Ez dizut irekiko" kanta, Carmen Gazteluk abestuta

- **Erref:** BER-035/010
- **Iraupena:** 0:00:35. **Hasi:** 00:08:49. **Bukatu:** 00:09:24
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

<p>"Ez dizut irekiko" kanta abesten du Carmen Gazteluk.</p>

Transkripzioa

Ez dizut irikiko gau illunian aterik
barrunguak ez daki, kanpokuaren berririk.
Zatoz eguna argitzen danian
egongo gera alkarrekin.

7. `Maritxu nora zoaz´, Carmen Gazteluk abestuta

- **Erref:** BER-035/012
- **Iraupena:** 0:00:20. **Hasi:** 00:09:37. **Bukatu:** 00:09:57
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

<p>`Maritxu nora zoaz´ kanta abesten du Carmen Gazteluk.</p>

Transkripzioa

Maritxu, nora zuaz, eder galantori?
Iturrira, Bartolo, nahi badezu etorri.
Iturrian zer dago? Ardotxo txuria.
Biok edango degu nahi degun guzia.

Nik ez det nahi ardorik, ez beste gauzarik

zuk emandako laztan goxo bat besterik.

8. `Begira nago begira´ koplak, Carmen Gazteluk abestuta

- **Erref:** BER-035/014
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:10:14. **Bukatu:** 00:11:10
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:

`Begira nago begira´ trikiti-koplak abesten ditu Carmen Gazteluk.

Transkripzioa

Begira nago, begira
kamiño bide berrira
noiz etorriko ote dan
maitia nere herrira. (bis)

Tristerik nago tristerik
ez daukat adiskiderik
tristerik eta bakarrik
adiskide txarra baiño
hobe da bizi bakarrik.

Alegeriak giñan baiña (bis)
tristura haundixak jo gaittu
zazpi librako oillo zurixa
basakatuak jan dosku. (bis)

9. `Maria Jesus´ kanta, Carmen Gazteluk abestuta

- **Erref:** BER-035/016
- **Iraupena:** 0:00:40. **Hasi:** 00:11:28. **Bukatu:** 00:12:08
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:

`Maria Jesus´ kanta abesten du Carmen Gazteluk.

Transkripzioa

Goizian goiz tabernara eta
ateratzen naiz azkena
egun guzian txurrutian ta
ez zait betetzen barrena.

Hau da edari zoragarria
neri gustatzen zaidana
Maria Jesus, bihotzekua,
bete hamaseigarrena.

Hamasei bete ditu
hamaseirak hustu
beste hainbeste husteko
inor biharrik ez du.

Edan korriente eta
pagatzia ahaztu,
holan tabernaria
ezin aberastu.

10. "Ilobatxo bat besuan" lo-kanta, Carmen Gazteluk abestuta

- **Erref:** BER-035/018
- **Iraupena:** 0:00:31. **Hasi:** 00:12:32. **Bukatu:** 00:13:03
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kanta » Ume kanta

Laburpena:

"Ilobatxo bat besuan" umeei lo eragiteko kanta abesten du Carmen Gazteluk.

Transkripzioa

Ilobatxo bat besuan,
ez lorik egin basuan
aizeritxuak jan ez zaidazun
oillua zeralakuan.

- Hori lehen [esan dot].
- Ez.
- Ez?
- Ke, ba.

Ilobatxo bat lo ta lo
zuk orain eta nik gero
zuk gura dozun ordutxon baten
biok egingo degu lo.

11. "Txikitxo polit hori" lo-kanta, Carmen Gazteluk abestuta

- **Erref:** BER-035/019
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:13:03. **Bukatu:** 00:13:48
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kanta » Ume kanta

Laburpena:

"Txikitxo polit hori" umeei lo eragiteko kanta abesten du Carmen Gazteluk.

12. "Gabon gaboneta" kanta, Carmen Gazteluk abestuta

- **Erref:** BER-035/020
- **Iraupena:** 0:00:25. **Hasi:** 00:13:48. **Bukatu:** 00:14:13
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Gabon katak

Laburpena:

<p>"Gabon gaboneta" gabonetako kanta abesten du Carmen Gazteluk.</p>

13. "Hogeta laugarrena" gabon-kanta, Carmen Gazteluk abestuta

- **Erref:** BER-035/022
- **Iraupena:** 0:00:24. **Hasi:** 00:14:34. **Bukatu:** 00:14:58
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Gabon katak

Laburpena:

<p>"Hogeta laugarrena", antzinako gabon-kanta, abesten du Carmen Gazteluk.</p>

14. `Hator, hator´ kanta, Carmen Gazteluk abestuta

- **Erref:** BER-035/024
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:16:24. **Bukatu:** 00:17:12
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Gabon katak

Laburpena:

<p>`Hator, hator´ kanta abesten du Carmen Gazteluk.</p>

15. "San Juan berde", Carmen Gazteluk esanda

- **Erref:** BER-035/025
- **Iraupena:** 0:00:12. **Hasi:** 00:17:12. **Bukatu:** 00:17:24
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » San Juan
- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Bestelako katak

Laburpena:

<p>San Juanetako "Biba San Juan berde" kanta laburra esaten du Carmen Gazteluk.</p>

Transkripzioa

Artuak eta garixak gorde,
subiak eta zapuak erre,
biba San Juan berde!

Gaztelu Eguren, Carmen | ahotsak.eus Orr.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-14

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com